

NVAO VERSLAG ACTIVITEITEN 2018

13 MEI 2019

NVAO VERSLAG ACTIVITEITEN 2018

13 MEI 2019

Inhoud

Vlaanderen	5
Nieuw Vlaams kwaliteitszorgstelsel 2019-2025 in de steigers	5
Omvorming naar graduaatsopleidingen	6
Educatieve graduaats- en masteropleidingen	6
Overzicht besluiten	7
Andere activiteiten	7
Nederland	8
Beoordelingen op instellings- en opleidingsniveau	8
Instellingstoets kwaliteitszorg	8
Bestaande opleidingen bijna allemaal positief	8
Toename nieuwe opleidingen door Ad	9
Overige aanvragen	10
Andere activiteiten	10
Internationale activiteiten	13
Beoordeling in Luxemburg	13
Deense interesse in nieuwe Vlaams stelsel	13
WFME-erkend	13
Andere internationale activiteiten	13
Samenwerking met stakeholders	16
Organisatie NVAO	17
Bestuur en management	17
Bureau	18
Financiën	21

“ Het Nederlandse en Vlaamse hoger onderwijs bewees ook in 2018 dat het van goede kwaliteit is.

In Nederland werd vorig jaar circa 95 procent van de heraccreditaties afgerond met een positief besluit. In Vlaanderen bleek tijdens de instellingsreviews dat de instellingen een sterke visie op onderwijs en kwaliteit neerzetten en een daarop aansluitend beleid ontwikkelen. Onderwijskwaliteit staat op de agenda.

Naast de behandeling van reguliere dossiers en aanvragen heeft de NVAO het afgelopen jaar veel aandacht besteed aan de ontwikkeling van de stelsels voor kwaliteitszorg in Vlaanderen en Nederland en aan de voorbereiding op nieuwe activiteiten. Voor Vlaanderen betrof dit met name de implementatie van het nieuwe kwaliteitszorgstelsel en de beoordeling van HBO5- en educatieve opleidingen. Voor Nederland ging het om de uitwerking van een nieuw beoordelingskader ten behoeve van de Wet accreditatie op maat per 1 februari 2019 en de voorbereiding op de advisering van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over de zogenoemde kwaliteitsafspraken.

Tegelijkertijd kunnen we constateren dat zich in onze werkzaamheden nieuwe opgaven aandienen. In Nederland lijkt het stelsel als geheel tegen de grenzen van zijn mogelijkheden aan te lopen. Er is discussie over de ervaren administratieve lastendruk, maar ook over de geloofwaardigheid van bestaande methoden en werkwijzen. De vraag is of *peer review* in het beoordelen van opleidingen het meest geschikte instrument is. Verder is de vraag of we niet meer gebruik moeten maken van big data en mede daarop gebaseerde thematische of systeem-brede analyses, hoe kunnen je enerzijds ruimte en vertrouwen schenken waar dat verdiend is, maar anderzijds snel en effectief interveniëren waar dat nodig is? Bredere of internationale programma's stellen nieuwe eisen aan kwaliteitszorgsystemen. En er is discussie over de betekenis van de *European Standards and Guidelines*, de basis voor de kwaliteitszorgactiviteiten in Europa. De NVAO is actief bij deze discussies betrokken, in 2018 op verschillende manieren en in diverse fora, internationaal en nationaal, en heeft een rol bij de ontwikkeling en innovatie van kwaliteitszorgstelsels, in Vlaanderen, Nederland en in Europa. Dat zal in 2019 niet anders zijn.

In Vlaanderen heeft de NVAO intensief discussies gevoerd over de toekomst van interne en externe kwaliteitszorg, over de methodologieën die best passen binnen het hoger onderwijs en over het tot stand brengen van een positief kostenbatensaldo voor alle betrokkenen. De uitkomsten van deze discussies hebben een plaats gekregen in het nieuwe kwaliteitszorgstelsel. De NVAO zal de komende jaren op maat van de instelling beoordelingen organiseren. Maatwerk past in een vertrouwensrelatie maar vergt van de NVAO natuurlijk inhoudelijke en procedurele wendbaarheid. Dat is een uitdaging die de NVAO graag aangaat.

Voor de organisatie zelf was 2018 het eerste volle jaar waarin volgens de nieuwe gedifferentieerde werkwijze, met de nodige ruimte voor een regiogerichte benadering en aanpak is gewerkt. De huidige werkwijze stelt ons in staat om met behoud van de voordelen van samenwerking alle aanvragen efficiënt af te handelen en tegemoet te komen aan de wensen en prioriteiten die vanuit de deelnemende regio's worden geformuleerd. Daarmee voldoet onze werkwijze geheel aan de verwachtingen.

Namens het bestuur van de NVAO
Dr. A.H. Flierman, voorzitter

Vlaanderen

Het nieuwe Kwaliteitszorgstelsel 2019-2025 werd in mei 2018 unaniem goedgekeurd door het Vlaams Parlement, een vrij uitzonderlijke prestatie. Het stelsel werd door de NVAO voorbereid en kwam tot stand door intensief overleg tussen de NVAO, de Vlaamse overheid, hogescholen, universiteiten en studenten. Via formeel overleg, maar ook op interactieve SAMENaries brengt de NVAO de verwachtingen samen en stimuleert zij informatie- en ervaringsuitwisseling.

Daarnaast was 2018 eveneens een belangrijk jaar van de grote hervormingen. De HBO5-opleidingen werden omgevormd tot graduaatsopleidingen en binnen de lerarenopleidingen kregen de educatieve graduaats- en masteropleidingen vorm. Door deze hervormingen worden deze opleidingen gezien als nieuwe opleidingen en moeten daarom een toets nieuwe opleiding (TNO) doorlopen bij de NVAO. Daarbij gaat een onafhankelijke commissie van deskundigen na of alle vereisten aanwezig zijn om kwaliteitsvol onderwijs aan te bieden en een waardevol diploma af te leveren.

Nieuw Vlaams Kwaliteitszorgstelsel 2019-2025 in de steigers

Parallel met de decretale basis voor het nieuwe Kwaliteitszorgstelsel 2019-2025 ontwikkelde NVAO voor elke beoordelingsprocedure een nieuw beoordelingskader. In deze kaders worden de beoordelingsgrond, de beoordelingsschaal en de verschillende stappen in het beoordelingsproces vastgelegd.

Het nieuwe Kwaliteitszorgstelsel 2019-2025 schetst hoe er in de toekomst zal worden toegezien op de kwaliteit van het hoger onderwijs in Vlaanderen. Voor de universiteiten en hogescholen vormt de instellingsreview de basis van het stelsel. Vanaf academiejaar 2020-2021 beoordeelt een externe onafhankelijke commissie alle hogescholen en universiteiten in een vaste zesjarige cyclus. Het uitgangspunt hierbij is de context van de instelling zelf. Enerzijds wordt de implementatie, opvolging en bijsturing van het onderwijsbeleid beoordeeld. Anderzijds moet blijken dat instellingen zelf in staat zijn om de kwaliteit van hun opleidingen te borgen. In het bijzonder is er aandacht voor de betrokkenheid van studenten en onafhankelijke, externe deskundigen en de wijze waarop instellingen informatie over de kwaliteit van hun opleidingen publiek maken. Op basis van een positieve instellingsreview wordt de accreditatie van de opleidingen van die instelling opnieuw toegekend voor zes jaar.

Nieuwe opleidingen ondergaan nog steeds een eerste erkenning en zullen vervolgens een positieve accreditatie op opleidingsniveau moeten krijgen, alvorens een instelling de kwaliteit zelf mag bewaken. Bij een negatieve instellingsreview is het opnieuw aan de NVAO om via externe commissies de kwaliteit van individuele opleidingen te beoordelen.

Andere instellingen die erkende hogeronderwijsdiploma's uitreiken, zoals business schools of het Instituut voor Tropische Geneeskunde, vallen niet onder de instellingsreview. Hun opleidingen worden individueel beoordeeld door een extern evaluatieorgaan, waarna al dan niet een accreditatie door de NVAO volgt.

Het Vlaamse kwaliteitszorgstelsel gaat uit van vertrouwen en legt een grote verantwoordelijkheid bij de instellingen. Om dat ook te laten terugkomen in de beoordelingsprocedures hanteren de NVAO en de beoordelingscommissies een Waarderende Aanpak.

De Waarderende Aanpak is een mindset, een ingesteldheid die leidend is voor de vormgeving van NVAO's beoordelingsprocedures. Via de Waarderende Aanpak wordt de focus gelegd op 'wat' er is en 'wat' er kan binnen de geldende context, zonder te focussen op wat er zou moeten zijn of invulling te geven aan het 'hoe'. Dat laatste behoort tot de autonomie van de instelling of opleiding. De NVAO wil met dit stimulerende stelsel koploper worden in Europa

Nieuw concept van systeembrede analyses

Het stelsel omvat een nieuwe concept van systeembrede analyses. Zij hebben als doelstelling het in kaart brengen van goede praktijken en die te delen. De belangrijkste doelstelling van deze jaarlijkse analyses is dat de instellingen, de overheid en andere belanghebbenden van elkaar blijven leren. Ze zijn gericht op instellingen, waarbij thema's van het onderwijsbeleid in beeld worden gebracht, of op opleidingen, waarbij een beleids- of kwaliteitszorgaspect in beeld wordt gebracht.

De Vlaamse hogescholen en universiteiten zullen in een periode van zes jaar minstens aan twee systeembrede analyses deelnemen. De andere instellingen kunnen op eigen initiatief of door de NVAO uitgenodigd worden om hieraan te participeren.

Omvorming naar graduaatsopleidingen

In september 2018 kregen de eerste drie graduaatsopleidingen in Vlaanderen groen licht van de NVAO. Vanaf het academiejaar 2019-2020 wordt deze extra toegangspoort tot de hogescholen actief. Zo krijgen nog meer jongeren de kans om door te stromen naar het hoger onderwijs. Voor het eerst zijn cursisten uit de Centra voor Volwassenonderwijs (CVO's) bij de beoordeling betrokken. De graduaatsopleidingen worden nu nog door een samenwerkingsverband van CVO's en hogescholen georganiseerd, maar gaan vanaf het academiejaar 2019-2020 integraal over naar de hogescholen. Om te kunnen starten, moeten de HBO5-opleidingen zich omvormen naar graduaatsopleidingen en een positieve beoordeling krijgen van de NVAO. De volledige omvorming moet klaar zijn tegen het academiejaar 2019-2020. In 2018 ontving de NVAO reeds 67 aanvraagdossiers.

Educatieve graduaats- en masteropleidingen

Voor de zomer van 2018 bekrachtigde de Vlaamse Regering definitief het beoordelingskader voor de Educatieve Graduaatsopleiding en Educatieve Masteropleiding. Vanaf het academiejaar 2019-2020 zullen studenten aan de universiteit kunnen kiezen om leraar te worden via een educatieve master. Experts met beroepservaring zullen leraar kunnen worden via een educatieve graduaatsopleiding bij de hogescholen. De educatieve graduaats- en masteropleidingen worden aanzien als nieuwe opleidingen. Ze moeten daarom een toets nieuwe opleiding (TNO) doorlopen. Dit proces vormt het sluitstuk van de hervorming van de lerarenopleidingen door Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits. In 2018 werden reeds 58 aanvraagdossiers ingediend voor een beoordeling door de NVAO.

Overzicht besluiten

Tabel 1: overzicht besluiten 2018 in Vlaanderen

Aantal verlengingen onder de IR (2018)	
Besluit verlenging opleidingsaccreditatie onder de Instellingsreview	137
Aantal genomen besluiten in Vlaanderen, exclusief verlenging onder de IR (2018)	
Bacheloropleiding	19
Masteropleiding	17
Graduaatsopleiding	18
Validatie DLR	70
Validatie DLR HBO5	1
Commissiesamenstellingen	14
totaal	139
Aantal genomen besluiten in Vlaanderen naar type procedure, exclusief verlenging onder de IR (2018)	
Toets Nieuwe Opleiding	7
Toets Nieuwe Opleiding - omvorming HBO5-opleidigen	18
Opleidingsaccreditatie	27
Equivalentiebesluit	1
totaal	53

Andere activiteiten

Vernieuwd hogeronderwijsregister Vlaanderen dankzij bijdrage NVAO

In 2018 lanceerde Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits een compleet vernieuwde versie van de online witte lijst voor alle erkende opleidingen in het hoger onderwijs in Vlaanderen. Het vernieuwde en beter toegankelijker Hogeronderwijsregister is mogelijk gemaakt door een unieke automatische gegevensuitwisseling tussen NVAO en het Agentschap voor Hoger onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (AHOVOKS). Door deze aanzienlijke inspanningen moeten de instellingen van het hoger onderwijs hun opleidingsaanbod niet langer dubbel registreren en wordt er ook een voelbare planlastverlaging gerealiseerd.

Deelname DEQAR-project

De NVAO Afdeling Vlaanderen participeert aan het DEQAR-project van de European Quality Assurance Register (EQAR). Aan de start van de ministeriële conferentie van EHEA in Parijs en het 10-jarig jubileum van EQAR, werd de nieuwe database met beoordelingsrapporten (DEQAR) gelanceerd. Door de deelname aan dit project worden de NVAO's Vlaamse besluiten en onderliggende beoordelingsrapporten automatisch gepubliceerd in DEQAR. Op die manier zullen een breed scala aan internationale gebruikers gemakkelijk toegang krijgen tot kwaliteitszorgbesluiten en -rapporten die tot stand komen in overeenstemming met de *European Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area* (ESG). DEQAR is geselecteerd voor EU-cofinanciering door het Erasmus + -programma van de Europese Unie. Zeventien van de geregistreerde agentschappen van EQAR nemen actief deel als projectpartners voor de technische implementatie, met steun van de belangrijkste Europese belanghebbendenorganisaties (ENQA, ESU, EUA, EURASHE, Education International, ECA), CIMEA (Italiaans ENIC-NARIC) en de Universiteit van Gent.

Nederland

Beoordelingen op instellings- en opleidingsniveau

Tabel 2: Totaal aantal besluiten Nederland (incl. toets voorwaarden/na herstel)

	2017	2018
Instellingstoets kwaliteitszorg	2	5
Accreditatie bestaande opleidingen	291	509
Toets nieuwe opleidingen	86 ¹	115
Totaal	386	629

Nadere uitsplitsing:

<u>Accreditatie bestaande opleidingen</u>	2017	2018
onderzoeksmasters	14	14
beoordeling van herstel	21	2
<u>Toets Nieuwe opleiding</u>		
toets nieuwe associate degree ²	18	42
educatieve master	5	-
toets voorwaarden	19	21
verzwaard	3	5
TNO na 3 jaar	7	15

Instellingstoets kwaliteitszorg

In 2018 zijn vijf instellingen positief beoordeeld, nadat het jaar daarvoor is gestart met de tweede ronde instellingstoets kwaliteitszorg (ITK). In 2019 vinden 25 beoordelingen plaats. Bij veel instellingen worden de plannen in het kader van de kwaliteitsafspraken meegewogen, zodat de NVAO de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hierover begin 2020 tijdig kan adviseren.

Bestaande opleidingen bijna allemaal positief

In 2018 beoordeelde de NVAO in totaal 509 bestaande opleidingen (tegen 291 in 2017). Bij de universiteiten ontving vorig jaar ruim 95 procent van de opleidingen een positief oordeel (209 opleidingen). Het aantal herstelperiodes (10) bedroeg ruim vier procent, meer dan het jaar daarvoor (twee procent). Het totaal aantal beoordelingen in het wetenschappelijk onderwijs is het afgelopen jaar ruim verdubbeld: 219 tegen 100 in het jaar daarvoor. Voor de hogescholen kon de NVAO in 2018 ruim 96 procent van de opleidingen positief beoordelen (254 opleidingen).

¹ De 7 besluiten na drie jaar zijn uit dit totaal gehaald. Deze procedure wordt nu apart gerapporteerd.

² In 2018 kregen Ad's de status van opleiding, daarvoor ondergingen nieuwe AD-programma's eveneens een volwaardige tno (TNAd).

Tabel 3: Accreditatie bestaande opleidingen Nederland (incl. besluiten na herstel)

Wetenschappelijk onderwijs	2017	2018
Positief	96	209
Aanvraag ingetrokken	2	-
Herstelperiode	2	10
Totaal wo	100	219
Hoger beroeps-onderwijs		
Positief	163	254
Aanvraag ingetrokken	1	-
Herstelperiode	5	10
Totaal hbo	169	264
Associate degree		
Positief	-	25
Aanvraag ingetrokken	-	-
Herstelperiode	-	-
Totaal hbo	-	25

Het aantal herstelperiodes bleef onder de vier procent (3 procent in 2017). In 2018 werden voor het eerst associate degree-opleidingen voor heraccreditatie aangeboden. Al deze aanvragen konden positief worden beoordeeld.

Het percentage besluiten met het eindoordeel *goed* lag in 2018 zowel voor het wetenschappelijk onderwijs als in het hoger beroepsonderwijs rond de 15 procent. Bij de bekostigde opleidingen is het aantal besluiten met het eindoordeel *goed* opnieuw gestegen. In het niet-bekostigd onderwijs viel dit eindoordeel minder vaak. De gedifferentieerde oordelen verdwijnen overigens met de inwerkingtreding van de Wet accreditatie op maat op 1 februari 2019.

Toename nieuwe opleidingen door Ad

Het aantal beoordeelde nieuwe opleidingen (eerste aanvragen) bedroeg in 2018 in totaal 94 nieuwe opleidingen (tegen 72 in 2017). De toename is vooral toe te schrijven aan de aanvragen voor nieuwe associate degree-opleidingen en de verdubbeling van de besluiten na drie jaar op het toetsen van de voorwaarden.

Het slaagpercentage voor nieuwe opleidingen lag in 2018 op 63 procent, daarmee lijkt het slaagpercentage zich op een iets hoger niveau te stabiliseren (lag meerjarig op 55 procent). Van de 94 nieuwe tno-aanvragen werden het afgelopen jaar 15 aanvragen ingetrokken, 2 negatief beoordeeld en bij 18 aanvragen werden voorwaarden opgelegd. Hierbij is opnieuw nauwelijks verschil tussen de bekostigde en private sector en daarmee zet de trend zich voort die in 2017 is ingezet. Daarvoor was het slaagpercentage wisselend en in het niet-bekostigd onderwijs duidelijk lager dan in het bekostigd onderwijs.

Tabel 4: Toets nieuwe opleiding Nederland (eerste aanvragen - excl. besluiten toets voorwaarden/na drie jaar)

Wetenschappelijk onderwijs	2017	2018
Positief	18	16
Aanvraag ingetrokken	4	2
Voorwaarden	9	3
Totaal wo	31	21
Associate degree		
Positief	8	22
Aanvraag ingetrokken		4
Voorwaarden	5	8
Totaal ad	13	34
Hoger beroepsonderwijs		
Positief	21	21
Aanvraag ingetrokken	3	9
Negatief		2
Voorwaarden	4	7
Totaal hbo	28	39

Overige aanvragen

Voor Nederland zijn in 2018 de volgende overige aanvragen afgehandeld:

- 5 aanvragen in het kader van de procedure rechtspersoon voor hoger onderwijs. Aan twee organisaties zijn voorwaarden gesteld, de overige aanvragen werden negatief beoordeeld of teruggetrokken;
- 375 aanvragen voor instemming op een panelsamenstelling;
- 4 aanvragen in het kader van het experiment leeruitkomsten;
- 52 aanvragen tot naamswijziging;
- 12 aanvragen voor een bijzonder kenmerk (6 duurzaamheid; 2 internationalisering; 2 kleinschalig en intensief onderwijs ; 1 certificering honoursonderwijs en 1 evidence based practice).

Andere activiteiten

AVG

De invoering van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) heeft voor de NVAO - zoals voor veel organisaties - veel extra werk betekend. Intern zijn de procedures aangepast waarbij nadrukkelijk is gekeken naar welke persoonlijke informatie nodig is voor een deugdelijke besluitvorming. Via KleinLef, het samenwerkingsverband van kleine(re) uitvoeringsorganisaties binnen de Rijksoverheid is een parttime Functionaris Gegevensbescherming aangeworven. Daarnaast is een Privacy Office ingesteld.

Bezwaar en beroep

De NVAO kende in 2018 drie soorten mogelijkheden om een **bezwaar of klacht in te dienen**:
 1) een bezwaar tegen een accreditatiebeslissing van de NVAO in het kader van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW)

In 2018 behandelde de NVAO Afdeling Nederland drie bezwaren op een accreditatiebesluit,

één zaak betrof de afronding van een bezwaarprocedure die gestart is in 2017. In één zaak is het bezwaar ongegrond verklaard door de bezwaarschriftencommissie. De instelling heeft laten weten geen (hoger) beroep in te stellen tegen de NVAO-beslissing op bezwaar, waarmee deze zaak is afgerond. In één zaak is geadviseerd tot ongegrondverklaring van het bezwaar door de bezwaarschriftencommissie. Tot slot zal in één zaak de beslissing op bezwaar en het daaraan voorafgaande advies van de bezwaarschriftencommissie plaatsvinden in 2019. Er vonden in het verslagjaar geen uitspraken plaats van andere Nederlandse rechterlijke instanties;

2) klachten over het hoger onderwijs en/of een hogeronderwijsinstelling of -opleiding

In 2018 ontving de NVAO Afdeling Nederland 15 individuele klachten over opleidingen in het hoger onderwijs. De meeste klachten (7) hadden betrekking op de invulling of wijziging van het curriculum. De andere klachten betroffen de evaluatie van de werkstukken (3); de informatievoorziening (3); de instroom (2); de begeleiding van studenten (1) en overige onderwerpen (2). Sommige klachten betroffen meer onderwerpen;

3) klachten over de werkwijze of het gedrag van de NVAO

In 2018 ontving de NVAO Afdeling Nederland één individuele klacht over de werkwijze van een NVAO-medewerker en zijn twee verzoeken behandeld op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (WOB), de verzoeken dateren uit 2016. Beide beslissingen op bezwaar zijn behandeld door de bezwaarschriftencommissie. De NVAO heeft het advies van de bezwaarschriftencommissie tot ongegrondverklaring van het bezwaar overgenomen. Er is geen beroep ingesteld tegen deze beslissingen op bezwaar.

Experiment leeruitkomsten

In 2018 behandelde de NVAO in het voorjaar de laatste aanvragen van opleidingen voor toelating tot het experiment leeruitkomsten: vier aanvragen van één hogeschool voor opleidingen die ieder een eigen onderwijsconcept ter beoordeling voorlegden. De rode draad in 2018 vormde de monitoring; de gevoerde monitorgesprekken van de projectgroep experiment leeruitkomsten (waarin het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de Inspectie van het onderwijs en de NVAO) met deelnemende hogescholen over de voortgang van de implementatie van het onderwijsconcept. De projectgroep ging bij tien hogescholen op bezoek. Het experiment loopt tot 2021.

In september organiseerde de NVAO voor de opleidingen die per september 2016 waren gestart een informatiebijeenkomst ter voorbereiding op de accreditatiebeoordeling van de betreffende varianten. De huidige fase van het experiment betekent voor de NVAO het beoordelen van daadwerkelijk gerealiseerde kwaliteit in de experimenterende opleidingen. Het experiment leeruitkomsten maakt veel energie vrij in de hogescholen. Het enthousiasme is groot over de mogelijkheden van de nieuwe aanpak. Tegelijkertijd is duidelijk dat zowel studenten als docenten de mogelijkheden van het gebruikte concept nog veel beter kunnen benutten.

Kader 2018

In 2018 heeft de NVAO Afdeling Nederland het Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland 2018 ontwikkeld in verband met de invoering van de Wet accreditatie op maat per 1 februari 2019 (sinds 20 november 2018 geldt een overgangsregeling). Het Kader 2018 vervangt vanaf dat moment het Kader 2016. Het Kader 2018 bevat de aanbevelingen van de Inspectie van het Onderwijs met betrekking tot de werking van het accreditatiestelsel in Nederland.

De vernieuwing van het kader is tevens aangegrepen om in te zetten op een grondige optimalisering van de interne werkprocessen en verdergaande digitalisering van de werkzaamheden. Hiervoor is tijdelijk extra personeel ingezet. In 2019 zal dit worden voortgezet.

De nieuwe wet heeft voor de NVAO ook een nieuwe taak opgeleverd. De NVAO heeft de opdracht om te controleren of alle secretarissen voldoen aan onafhankelijkheids- en bekwaamheidseisen en dat te registreren. Om aan de bekwaamheidseisen te kunnen voldoen, organiseert de NVAO trainingen en structurele terugkombijeenkomsten. Voor het bijhouden van de kwalificaties van de secretarissen en het publiceren van een registratie op de website van de NVAO is intern een geheel nieuwe procedure ontwikkeld.

Kwaliteitsafspraken

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap sloot in april 2018 een akkoord met de sector over het vormgeven van de Kwaliteitsafspraken hoger onderwijs 2019-2024 en heeft de NVAO Afdeling Nederland gevraagd het plan van de instellingen onafhankelijk te beoordelen. De NVAO heeft daarvoor het Protocol beoordeling kwaliteitsafspraken 2019-2024 ontwikkeld dat ingaat op drie toetsingsmomenten: 1) in 2019 de beoordeling van het plan van de instelling voor de besteding van de studievoorschotmiddelen; 2) in 2022 de beoordeling van de verwezenlijking van het plan; en 3) vanaf 2023 de evaluatie van de verwezenlijking van het plan.

In het afgelopen jaar heeft de NVAO de voorbereiding voor de toetsingsronde gestart. Hiervoor is in 2018 een projectplan inclusief begroting ontwikkeld op basis waarvan de voorbereidingen zijn gestart en een toetsingskader is opgesteld.

Er is extra tijdelijk personeel aangesteld om de voorbereiding en uitvoering te realiseren. De eerste toetsing bij een instelling vond eind 2018 plaats. In totaal zal de NVAO 54 hogeronderwijsinstellingen bezoeken om het plan voor de inzet van de studievoorschotmaatregelen te toetsen.

Veel instellingen combineren het toetsen van de Kwaliteitsafspraken met de tweede ronde van de instellingstoets kwaliteitszorg die eind 2017 was gestart. In de eerste fase van de Kwaliteitsafspraken vermeldt de instelling in het plan hun voornemens in relatie tot de zes thema's die zijn vastgesteld in de sectorakkoorden. Na de beoordeling, uiterlijk 1 april 2020, verstrekt de NVAO een advies aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over het plan van de instelling. De minister is verantwoordelijk voor een definitief besluit en het toebedelen van de studievoorschotmiddelen.

Opleidingsschool

In 2018 is de NVAO Afdeling Nederland, eveneens op verzoek van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, gestart met de voorbereidingen voor de toets nieuwe opleiding voor aspirant-opleidingsscholen. Deze toetsing wordt in de eerste helft van 2019 uitgevoerd voor 18 organisaties.

Internationale activiteiten

Beoordeling in Luxemburg

De NVAO Afdeling Vlaanderen heeft op het verzoek van het Luxemburgse ministerie van hoger onderwijs en onderzoek een instellingsbeoordeling plus vier opleidingsbeoordelingen uitgevoerd van het Institut Supérieur de l'Économie-Hochschule der Wirtschaft (ISEC) te Luxemburg. Het NVAO-bestuur heeft op 25 juni 2018 geconstateerd dat de instellingsbeoordeling en de opleidingsbeoordelingen zijn uitgevoerd volgens de afgesproken beoordelingskaders en dat het beoordelingsproces correct is verlopen. Het panelrapport is naar het Luxemburgse onderwijsministerie gestuurd voor het nemen van de accreditatiebesluiten.

Deense interesse in nieuwe Vlaamse stelsel

Het nieuwe Vlaamse kwaliteitszorgstelsel heeft de nodige buitenlandse interesse gewekt. De Deense accreditatieorganisatie AKKR nodigde een vertegenwoordiging van de NVAO uit om van gedachten te wisselen. In 2019 start daar namelijk de tweede ronde van de instellingsaccreditaties. De fundamenteën van deze instellingsbeoordeling blijven dezelfde, maar er wordt wel gezocht naar mogelijke verbeteringen in de Deense aanpak. Het nieuwe Vlaamse kwaliteitszorgstelsel is daarbij een bron van inspiratie.

WFME-erkend

De NVAO werd in november 2018 als eerste EQAR-geregistreerde kwaliteitszorgagentschap in de Europese Unie voor 10 jaar erkend door de World Federation for Medical Education (WFME). Deze erkenning houdt in dat is voldaan aan de nieuwe Educational Commission For Foreign Medical Graduates (ECFMG)-vereiste voor buitenlandse basisartsen. Vanaf 2023 zien de Verenigde Staten strenger toe op artsen die willen specialiseren of werken aan één van de vele Amerikaanse medical schools of ziekenhuizen. Voor Nederland inclusief Saba en Vlaanderen geldt dat uitsluitend basisartsen afgestudeerd aan een door de NVAO-geaccrediteerde opleiding ook na 2023 toegang hebben tot een vervolgstudie (na de United States Medical Licensing Examination - UCMLE) of werk in de Verenigde Staten. Dit is de positieve uitkomst van een project gestart in 2017 op verzoek van de medische faculteiten. Het adviesrapport van het WFME-panel van externe deskundigen bevat ook een sterke aanbeveling. De kwaliteitsborging van de coschappen/stages komt niet expliciet aan de orde tijdens de externe beoordelingen. Dat zou volgens de WFME wel moeten. Ook vindt het panel dat de WFME-criteria explicieter naar voren kunnen komen in het domeinspecifiek referentiekader voor geneeskundeopleidingen. De NVAO heeft de opleidingen alvast uitgenodigd hierover in gesprek te gaan. De erkenning van de NVAO door de WFME heeft ertoe geleid dat de NVAO in de afgelopen periode meer keren is gevraagd haar ervaringen te delen op internationale fora.

Andere internationale activiteiten

Internationaal congres

Op 1 februari 2018 organiseerden de NVAO en ECA in de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten te Brussel het Winter Seminar over het thema

‘Institutional and Programme Reviews: Towards New Combinations’ voor ruim 120 Europese, Vlaamse en Nederlandse deelnemers.

Netwerken

In 2018 verzorgde de NVAO het penningmeesterschap van de European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA), alsmede het vice-voorzitterschap en secretariaat van het European Consortium for Accreditation in Higher Education (ECA). NVAO-medewerkers namen deel aan bijeenkomsten en werkgroepen van ENQA en ECA en aan ENQA- en ECA-reviews van vier kwaliteitszorgorganisaties. Twee NVAO-medewerkers namen deel aan het ENQA Leadership Programme. De vicevoorzitter van de NVAO was tevens lid van het Register Committee van de European Quality Assurance Register for Higher Education (EQAR).

Ontvangen delegaties

- 30 januari 2018 - Institut National de Formation en Science de la Santé uit Mali
- 4 juni 2018 - Zweedse delegatie in opdracht van de Zweedse overheid
- 9 november 2018 - Higher Education Evaluation & Accreditation Council of Taiwan (HEEACT)
- 19 november 2018 - Accreditation Council of National Accreditation Agency for Higher Education of Indonesia
- 20 november 2019 - The Commission for University Education (CUE) uit Kenia

Uitgaande bezoeken en presentaties (selectie)

- 8 februari 2018 - bespreking met QAA (Quality Assurance Agency) in Gloucester over “transnational education” (TNE)
- 28 februari 2018 - deelname aan TNE conferentie in Wenen
- 14-15 maart 2018 - twee NVAO medewerkers verzorgden een workshop over internationalisering in Bregenz (Oostenrijk) voor het Internationale Bodensee Hochschule netwerk
- 10 april 2018 en 8 juni 2018: een NVAO medewerker verzorgde presentaties voor de Duitse DAAD conferenties in Berlijn en Kiev
- 24-27 april 2018 - een NVAO medewerker nam deel als internationaal panellid aan de instellingsbeoordeling van KIMEP University in Almaty, Kazakhstan
- 8-9 mei 2018 - deelname aan bijeenkomst van het Quality Audit Network (QAN)
- 13-14 juni 2018 - twee NVAO medewerkers spraken in Stockholm met Zweedse universiteiten en een ministeriële commissie over de nieuwe Zweedse internationaliseringsstrategie
- 11-14 september 2018 - een NVAO medewerker presenteerde en zat voor bij sessies over joint programmes en de kwaliteit van internationale partnerships tijdens het EAIE congres in Genève
- 20-21 september 2018 - een NVAO medewerker sprak tijdens het Eurasian forum in Astana
- 24-25 oktober 2018 - presentaties van NVAO bij de cluster meeting van Erasmus Mundus Joint Master Degrees (EMJMDs) in Brussel
- 24-26 oktober 2018 - NVAO werkbezoek aan QQI in Ierland. Het doel van dit bezoek was om te leren van elkaar, om internationale connecties te versterken en om best practices te delen.
- 7 november 2018 - een NVAO medewerker presenteerde tijdens een congres over internationalisering in Uppsala

- 14-15 november 2018 - een NVAO medewerker was uitgenodigd door QAA Scotland om deel te nemen aan de Enhancement-led Institutional Review (ELIR) training.
- 15 november 2018 - EQAF speciale sessie over Quality in Cross-Border higher Education in Wenen

Samenwerking met stakeholders

De NVAO overlegt periodiek met de Vlaamse en Nederlandse ministers van Onderwijs. Tweemaal per jaar participeert het Dagelijks Bestuur van de NVAO in het overleg tussen beide ministers (Comité van Ministers). Met de Nederlandse en Vlaamse departementen van Onderwijs vindt tevens ambtelijk overleg plaats.

De NVAO Afdeling Vlaanderen organiseert in het Klankbordoverleg met het Departement Onderwijs en Vorming, het Kabinet van de Vlaamse minister van Onderwijs, de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR), de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) en de Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS) regelmatig overleg over de ontwikkeling van het Vlaamse kwaliteitszorgstelsel en andere thema's. De Afdeling Vlaanderen is waarnemer in de Stuurgroep *learning outcomes* van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR). Met het Vlaamse evaluatieorgaan VLUHR-KZ bespreekt de Afdeling Vlaanderen periodiek de uitvoering van de visitatietrajecten. De Afdeling Vlaanderen werkt tevens samen met de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR), de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA), NARIC Vlaanderen, het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (AHOVOKS) en de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR).

De NVAO Afdeling Nederland houdt op diverse niveaus contact met de Nederlandse koepelorganisaties Vereniging van Universiteiten (VSNU), de Vereniging Hogescholen (VH), de Nederlandse Raad voor Training en Opleiding (NRTO), de Inspectie van het Onderwijs, de Onderwijsraad, de Nederlandse organisatie voor internationale samenwerking in het hoger onderwijs (Nuffic), het Informatiecentrum Diplomawaardering (IDW), het Interstedelijk Studenten Overleg (ISO) en de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb). Voor periodiek overleg met de diverse stakeholders heeft de Afdeling Nederland een stakeholdersoverleg ingesteld. De Afdeling Nederland zit regelmatig samen met de Inspectie van het Onderwijs en de evaluatieorganisaties AeQui, Certiked, Hobéon Certificering bv, MusiQuE Quality Enhancement, Netherlands Quality Agency (NQA) en Quality Assurance Netherlands Universities (QANU) om de uitvoering van het stelsel en de visitatietrajecten te bespreken. Tot slot overlegt de Afdeling Nederland met de CDHO en de Inspectie over het uitwisselen van datagegevens.

Organisatie NVAO

Bestuur en management

De Nederlandse en Vlaamse leden van het bestuur van de NVAO zijn deskundig op het gebied van het hoger onderwijs, de beroepspraktijk van het hoger onderwijs, het wetenschappelijk onderzoek of op het gebied van kwaliteitszorg. Het Algemeen Bestuur van de NVAO bestaat uit maximaal vijftien leden en wordt voor een periode van vier jaar benoemd door het Comité van Ministers (de Nederlandse en Vlaamse ministers bevoegd voor hoger onderwijs. Het Algemeen Bestuur van de NVAO richt zich op het strategisch beleid van de organisatie. De voorzitter en maximaal vier andere leden van het Algemeen Bestuur vormen het Dagelijks Bestuur van de NVAO. Het Dagelijks Bestuur - en voor Nederland tevens het Management-team - is door het Algemeen Bestuur gemandateerd om te beslissen op concrete aanvragen. Het Algemeen Bestuur van de NVAO kwam in 2018 vijfmaal bijeen. Het Dagelijks Bestuur vergaderde wekelijks. Het bestuur organiseerde in het verslagjaar tevens bijeenkomsten over strategische beleidsonderwerpen met leden van het Managementteam.

De heer Paul van Roon is aan het einde van zijn tweede termijn per 1 december 2018 afgetreden als lid van het Algemeen Bestuur van de NVAO. Mevrouw Simone Buitendijk trad per 1 januari 2019 terug. De NVAO bedankt hen voor hun waardevolle inbreng in de afgelopen jaren.

Samenstelling Algemeen Bestuur NVAO (per 31 december 2018)

dr. A.H. (Anne) Flierman (voorzitter, Nederland)
lic. A. (Ann) Verreth (vicevoorzitter, Vlaanderen)
em. prof. dr. L. (Ludo) Beheydt (Vlaanderen)
professor S.E. (Simone) Buitendijk, MD, MPH, PhD (Nederland)
R. (Rudi) D'Hauwers (Vlaanderen)
lic. M. (Mia) De Schamphelaere (Vlaanderen)
dr. M.J.J. (Marc) Luwel (Vlaanderen)
lic. B. (Bart) Maes (Vlaanderen)
T.J.E. (Truus) Omta (Nederland)
J.A. (Jet) Rip MSc (Nederland)
M.A. (Michael) van Straalen (Nederland)
drs. J. (Jasper) Tuijtel (Nederland)
dr. L. (Lietke) van Vucht Tijssen (Nederland)
drs. R.P. (Paul) Zevenbergen (Nederland)

Samenstelling Dagelijks Bestuur NVAO (per 31 december 2018)

dr. A.H. (Anne) Flierman (voorzitter)
lic. A. (Ann) Verreth (vicevoorzitter)
dr. M.J.J. (Marc) Luwel
drs. R.P. (Paul) Zevenbergen

Samenstelling Managementteam (per 31 december 2018)

mr. L. (Luut) Kroes (voorzitter, directeur afdeling Nederland)
lic. A. (Axel) Aerden (directeur afdeling Vlaanderen)
drs. R. (René) Hageman (afdelingshoofd Nederland)
drs. U. (Ursula) Tielak QC (controller)

Bureau

Archief en automatisering

Het Archief is in het najaar van 2018 gestart met het project Digitaal Archief waarvoor aanvullende archiefexpertise extern wordt ingehuurd. Dit project is noodzakelijk om aan de eisen van de Archiefwet te voldoen en ook om de aanvraagprocedure voor instellingen te vereenvoudigen. Voor een aantal processen binnen de afdeling Ondersteuning is in 2018 extra inzet gepleegd om te komen tot verbetering en optimalisering. Dit geldt onder meer voor de ICT, waarin wordt ingezet op verbeterde projectsturing en afronding van langlopende projecten.

Voor Vlaanderen kon het in samenwerking met het Vlaams Departement van Onderwijs en Vorming ontwikkelde nieuwe Hogeronderwijsregister worden geïntroduceerd. Het nieuwe register wisselt automatisch datagegevens uit met de interne systemen van de NVAO. Voor Nederland zijn in 2018 ook het interne workflowsysteem en de diverse besluiten aangepast aan de Wet accreditatie op maat en het nieuwe Nederlandse beoordelingskader. Met de Dienst Uitvoering Onderwijs Groningen (DUO) wordt samengewerkt aan een uitwisseling van Nederlandse gegevens voor het Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs (CROHO). Er wordt gewerkt aan een panelportaal waardoor de samenstelling van panels voor opleidingen en instellingen eenvoudiger en transparanter wordt.

Communicatie

Op het gebied van communicatie zijn in 2018 grote stappen gezet. In de eerste helft van het jaar is in nauw overleg met een klankbordgroep van medewerkers en stakeholders een nieuwe huisstijl geïntroduceerd. Tijdens en na de zomer is op grond van een uitgebreide inventarisatie onder bijna 2.000 stakeholders een nieuwe website ontwikkeld die begin 2019 wordt gelanceerd. In de nieuwe website worden de verschillende Vlaamse en Nederlandse accreditatieprocedures helder in een stappenplan uiteengezet. Ook worden de Vlaamse en Nederlandse kwaliteitszorgstelsels toegelicht en worden voor studenten en panelleden aparte informatiepagina's aangemaakt. De Nederlandse procedures zijn aangepast aan de Wet accreditatie op maat en het nieuwe beoordelingskader (kader 2018). In het jaar 2019 wordt de website verder ontwikkeld voor het online indienen van aanvragen.

De Vlaamse en Nederlandse afdelingen van de NVAO organiseerden in het verslagjaar in samenwerking met de afdeling Communicatie tevens SAMENaries en informatie-bijeenkomsten voor kwaliteitszorgmedewerkers van instellingen, panelleden en evaluatieorganisaties over het nieuwe Vlaamse stelsel en de Nederlandse Wet accreditatie op maat en het kader 2018 en de komende beoordelingsronde bij Nederlandse instellingen in het kader van de kwaliteitsafspraken. Daarnaast werden in Antwerpen een aQademy georganiseerd over e-learning en in Den Haag de jaarlijkse Meet&Greet met *key note speaker* Peter Vandermeersch, destijds hoofdredacteur van *NRC Handelsblad*.

HR

Het vertrek van de medewerker HR in 2018 is mede aanleiding geweest om HR-afdeling anders te organiseren. In het najaar werd personele invulling daarvoor afgerond en zijn een coördinator/adviseur en een medewerker aangetrokken. Voor HR zijn de invoering van het functiegebouw Rijk en de doorvoering van de WNRA belangrijke en intensieve projecten.

Het aantal medewerkers van de NVAO omvatte in het verslagjaar 49,1 fte (2017: 49,5) (zie tabel 5). Er zijn twee Nederlandse en één Vlaamse beleidsmedewerker geworven als opvolging van vertrekkende medewerkers en om goed in te kunnen spelen op de werkbelasting. Ook zijn Vlaamse en Nederlandse studentpanelleden geworven, met name uit de kunstensector. Het gehele jaar is opnieuw gebruik gemaakt van een kleine groep vaste inhuur- en oproepkrachten als opvang bij ziekte voor de bedrijfsvoering, de catering/logistiek en IT. Om alle aanvragen en overige projecten rond de Vlaamse en Nederlandse stelsels te kunnen behandelen, is en blijft de werkdruk hoog.

Tabel 5: NVAO fte's per functie, per 31 december (excl. Bestuur/inhuur)

	2017	2018
Beleidsmedewerkers	21,7	18,01
Internationalisering	2,0	2,11
Ondersteuning en Bedrijfsvoering	17,9	20,93
Management en Directie	4,1	4,22
Bestuur	3,8	3,83
Totaal fte	49,5	49,1

In het gebouw van de NVAO in Den Haag zijn de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) en de Commissie Macrodoelmatigheid MBO (CMMBO) gevestigd. De commissies opereren onafhankelijk, maar de medewerkers van de commissies en de logistieke en facilitaire voorzieningen zijn ondergebracht bij de NVAO. Voor de CDHO werd het afgelopen jaar een juridisch medewerker gezocht, ter vervanging van een medewerker die met pensioen ging (zie tabel 6). Bij de CMMBO is een nieuwe secretariaatsmedewerker aangetrokken als opvolging van een vertrekkende medewerker.

Tabel 6: CDHO en CMMBO fte's, per 31 december

	2017	2018
CDHO	4,7	4,7
CMMBO	2,3	2,3
Totaal fte	6,8	6,8

Interne kwaliteitszorg

Op het gebied van interne kwaliteitszorg is in 2018 verder aandacht besteed aan het evalueren van de primaire werkprocessen rond de verschillende procedures na het afronden van iedere aanvraag. De verbeterpunten worden periodiek met de medewerkers besproken en in een verbeteragenda opgenomen die door het Managementteam wordt opgevolgd.

Ondernemingsraad

De Ondernemingsraad (OR) voerde het verslagjaar negenmaal regulier overleg met de werkgever. Van de voorbereidende vergaderingen en het overleg tussen werkgever en OR wordt een verslag gemaakt dat via het intranet met de medewerkers wordt gedeeld. Met de werkgever is gesproken over de herzieningen die plaatsvinden op het gebied van het personeelsbeleid. Naast de doorgevoerde vernieuwde organisatiestructuur wordt gewerkt aan het invoeren van een functiegebouw, een gewijzigde gesprekkencyclus voor de functionerings- en evaluatiegesprekken en een volgende arbo-inventarisatie en medewerkerstevredenheidsonderzoek.

De OR denkt op constructieve manier mee over de verdere uitbouw van de organisatie-structuur en het personeelsbeleid en is vragende partij om in een vroeg stadium betrokken te blijven bij de beleidsontwikkeling. De OR hoopt ook in het komende jaar een belangrijke bijdrage te kunnen leveren aan het personeelsbeleid en de ontwikkelingen op het gebied van de huisvesting per 2020, wanneer de huurovereenkomst van het huidige pand afloopt.

Vertrouwenspersonen

De NVAO kent een vertrouwenspersoon voor ongewenste omgangsvormen en een voor integriteit en heeft deze twee rollen intern belegd bij één medewerker. Een externe vertrouwenspersoon ongewenste omgangsvormen is werkzaam bij bureau Bezemer & Kuiper te Rotterdam. Medewerkers kiezen zelf of, en zo ja, met welke vertrouwenspersoon zij een gesprek aangaan.

De externe vertrouwenspersoon voerde in 2018 geen gesprekken met NVAO-medewerkers. De interne vertrouwenspersoon voerde het afgelopen jaar op verzoek van NVAO-medewerkers in totaal tien gesprekken met zes verschillende collega's; negen gesprekken over ongewenste omgangsvormen en één over integriteit. De gesprekken over ongewenste omgangsvormen betroffen de omgang/afstemming met medewerkers bij herziening van taakverdeling; niet aangekondigde, en daardoor plotseling, gewijzigde afspraken met een collega over te leveren prestaties; en pesten. Het gesprek in het kader van integriteit betrof een melding over vermeende schending van informatieveiligheid c.q. het verkeerd omgaan met vertrouwelijke informatie. De gevoerde gesprekken geven aan dat blijvende aandacht nodig is voor het verder versterken van een professionele en faire cultuur in de organisatie, zowel op het niveau van het management dat goed luistert naar medewerkers en hen adequaat weet te begeleiden en faciliteren als bij de medewerkers die zich loyaal en positief kritisch opstellen en daarbij geen drempels voelen om bij kwesties de leiding aan te spreken.

Financiën

De NVAO heeft over het jaar 2018 een positief resultaat behaald van € 322.000 (2017: positief resultaat € 867.000). Het positief resultaat wordt zowel aan Nederland toegerekend voor € 131.000 en aan Vlaanderen voor € 191.000. Het is in belangrijke mate te verklaren door niet structurele meevallers en de deels vertraagde invulling van het door OCW tijdelijke toegekende extra budget voor de jaren 2017 tot en met 2019. Zo zijn de inkomsten uit toetsing en accreditatie verantwoord van aanvragen die in voorgaande jaren nog onderhanden waren en in 2018 zijn afgerond. Deze methodiek wordt al jaren door de NVAO gehanteerd en is in de voorgaande jaarverslagen ook meegenomen.

Daarnaast werd met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) afgesproken dat vanwege de taakstellingen, die zijn opgelegd aan zelfstandige bestuursorganen, de 5%-regel voor de maximale hoogte van de onbestemde reserve van de NVAO niet wordt toegepast voor de jaren 2014 tot en met 2020. Deze periode wordt gezien als één periode waarbij overschotten en tekorten met elkaar worden verrekend. Deze komen dus tot en met 2020 ten bate/laste van de NVAO-reserves.

Er zijn in 2018 minder Nederlandse aanvragen voor accreditatie en de toets nieuwe opleiding ingediend dan gepland. In 2018 is besloten, op verzoek van de Minister van OCW, dat de NVAO de Kwaliteitsafspraken NL gaat toetsen. Hiervoor is in 2018 een projectplan inclusief begroting ontwikkeld op basis waarvan de voorbereidingen zijn gestart en een toetsingskader is opgesteld. Er is extra tijdelijk personeel aangesteld om de voorbereiding en uitvoering te realiseren. De eerste toetsing bij een instelling heeft eind van het jaar plaats gevonden. In totaal zullen de plannen van 54 instellingen worden getoetst. De eerste beoordelingen laten zien dat er meer negatieve adviezen worden gegeven dan in het projectplan zijn begroot. Indien de negatieve adviezen door de minister worden overgenomen betekent dat in 2020 meer herstelbeoordelingen worden uitgevoerd dan verwacht. In 2018 is, eveneens op verzoek van OCW, gestart met de voorbereidingen voor de Toets Nieuwe Opleidingen voor adspirant Opleidingsscholen. Deze toetsing zal in de eerste helft van 2019 voor 18 organisaties worden uitgevoerd. De voorbereiding van de invoering van Wet Accreditatie op Maat in 2019 heeft veel inzet gevergd. De uitwerking heeft geleid tot een vernieuwd Kader 2018 dat in 2019 van kracht is geworden. In dit kader zijn tevens de aanbevelingen van de Onderwijsinspectie m.b.t. de werking van het accreditatiestelsel in Nederland opgenomen. Het vernieuwde Kader is tevens aangegrepen om in te zetten op een grondige optimalisering van de interne werkprocessen en verdergaande digitalisering van de werkzaamheden. Hiervoor is tijdelijk extra personeel ingezet. In 2019 zal dit worden voortgezet. De nieuwe wet heeft voor de NVAO ook een nieuwe taak opgeleverd. De NVAO heeft de opdracht om te controleren of alle secretarissen voldoen aan onafhankelijkheidseisen en bekwaamheidseisen en dat te registreren. Om aan de bekwaamheidseisen te kunnen voldoen, organiseert de NVAO trainingen en structurele terugkombijeenkomsten. Voor het bijhouden van de kwalificaties van de secretarissen en het publiceren van een registratie op de website van de NVAO heeft de NVAO intern een geheel nieuwe procedure ontwikkeld.

De invoering van de AVG heeft voor de NVAO (zoals voor veel organisaties) veel extra werk betekend. Intern zijn procedures aangepast en is nadrukkelijk gekeken naar welke persoonlijke informatie nodig is voor een deugdelijke besluitvorming in het accreditatieproces.

Naast een aantal accreditatie aanvragen en aanvragen voor toets nieuwe opleiding voor bachelor en masteropleidingen was 2018 langs Vlaamse zijde vooral het jaar waarin de Vlaamse hogescholen en universiteiten zijn gestart met het indienen van aanvragen voor de omvorming van graduaatsopleidingen tot volwaardige hogeschool opleidingen en TNO-aanvragen voor educatieve graduaats- en masteropleidingen. In 2018 werden 67 omvormingsdossiers van graduaatsopleidingen ingediend. Van deze dossiers zijn in de loop van vorig jaar 15 met een positief besluit afgerond en werd 1 aanvraag ingetrokken. De beoordeling van de overige aanvragen zal in 2019 worden beëindigd. Vorig jaar werden ook 57 TNO-aanvragen voor educatieve graduaats- en masteropleidingen ingediend waarvan de beoordeling in de loop van 2019 wordt afgerond.

Voor een aantal processen binnen de afdeling Ondersteuning is in 2018 extra inzet gepleegd om te komen tot verbetering en optimalisering. Dit geldt o.a. voor de ICT, waar wordt ingezet op verbeterde projectsturing en afronding van langlopende projecten. Daarnaast wordt gewerkt aan een goede afstemming met DUO over de uitwisseling van gegevens inzake CROHO. En wordt er gewerkt aan een panelportaal waardoor de samenstelling van panels voor opleidingen en instellingen eenvoudiger en meer transparant wordt. Bij Archief is in het najaar gestart met het project Digitaal Archief waarvoor aanvullende archiefexpertise extern wordt ingehuurd. Dit project is noodzakelijk om aan de eisen van de Archiefwet te voldoen en ook om de aanvraagprocedure voor instellingen te vereenvoudigen. Het vertrek van de NVAO medewerker HR in 2018 is mede aanleiding geweest om HR anders te organiseren. In het najaar is personele invulling daarvoor afgerond. Voor HR zijn de invoering van het functiegebouw Rijk en de doorvoering van de WNRA belangrijke en intensieve projecten.

Na verwerking van het resultaat komt het vermogen van de NVAO uit op € 3.929.000 (2017: € 3.607.000). De solvabiliteit komt daarmee op 56,8 procent (2017: 58,2 procent).

Voor het jaar 2019 worden er geen mutaties verwacht ten aanzien van de Nederlandse subsidie als gevolg van de overeenkomst met OCW over de afstemming van de taken en de daarvoor benodigde middelen van de NVAO in de periode tot en met 2020. De ontwikkeling van de omzet en de rendabiliteit zullen vooral afhankelijk zijn van het feitelijk aantal uitgevoerde toetsen en accreditaties. Voor 2019 wordt in de begroting een positief resultaat verwacht. Langs Nederlandse zijde wordt de nieuwe ronde instellingstoetsen voortgezet met 19 instellingstoetsen in 2019 en wordt het nieuwe Nederlandse accreditatiestelsel uitgevoerd. Verder ligt het aantal accreditatie-aanvragen in 2019 beduidend hoger dan in 2018. Dit is het gevolg van het zogeheten visitatierooster, waarin de inleverdata van aanvragen meerjarig is vastgelegd om de in 2014 ingevoerde clusterwijze beoordeling van opleidingen mogelijk te maken. Tevens zullen in 2019 de Kwaliteitsafspraken van alle bekostigde HO instellingen worden getoetst, met mogelijk een doorloop naar 2020 indien er herstelbeoordelingen moeten worden uitgevoerd.

Langs Vlaamse zijde zal in 2019 gestart worden met de uitrol van het nieuw Vlaams kwaliteitszorgstelsel met de instellingsreview als centraal element. Ook worden nog aanvragen voor educatieve master- en aggregaatsopleidingen en omvormingsdossiers van graduaatsopleidingen bij de NVAO ingediend en beoordeeld. De middelen zijn voor deze activiteiten in de begroting 2019 opgenomen.

Een samenvatting van de eerste aanpassing van de begroting 2019 is aan het einde van deze paragraaf opgenomen.

Het goede financiële resultaat in 2018 ten spijt, voorziet de NVAO een veel minder gunstig meerjarig perspectief vanaf 2020. Een aantal incidentele factoren heeft een gunstig effect op 2018 gehad, vooral de bezuinigingstaakstelling aan Nederlandse zijde stelt de NVAO meerjarig voor een stevige uitdaging en daardoor zijn de komende jaren tekorten te voorzien. Zo loopt de tijdelijke extra financiering door OCW van een aantal fte's per 1 januari 2020 af en wordt de enorme piek in het aantal accreditatieaanvragen vanaf 2020 omgezet in een sterk afnemend aantal aanvragen, waardoor ook de baten flink zullen afnemen. De schommelingen in het aantal afvragen kunnen naar verwachting gedeeltelijk worden opgevangen doordat de flexibele schil bij de afdeling NL vanaf de 2^e helft 2020 wordt verkleind. Daarnaast wordt met OCW gesproken over de schommelingen en de opvang daarvan.

De voorbereiding van de verhuizing van de NVAO naar een ander pand, geplande datum 1 maart 2020, vergt de nodige voorbereidingen en extra inhuur van expertise en ondersteuning. De inrichting van het nieuwe pand zal incidentele kosten met zich meebrengen. De lasten hiervoor kunnen worden gefinancierd vanuit de NVAO bestemde reserve.

Marktrisico of prijsrisico

De NVAO heeft geen financiële instrumenten waarover een bijzonder marktrisico of prijsrisico wordt gelopen.

Kredietrisico

De afnemers van de NVAO zijn voornamelijk onderwijsinstellingen in het hoger en wetenschappelijk onderwijs. De NVAO schat de kans laag in dat haar afnemers niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen. Daarbij dienen aanvragen betaald te worden, voorafgaand aan de behandeling er van. Om die reden heeft de NVAO geen maatregelen genomen om dit risico te verlagen.

Liquiditeitsrisico

Onder normale omstandigheden verwacht de NVAO in 2019 geen bijzonderheden rond de liquiditeitspositie. Voor alle wettelijk taken geldt dat de instellingen de tarieven betalen voorafgaand of in de aanvangsfase van een beoordeling.

Kasstroomrisico

De NVAO beschikt niet over financiële instrumenten waarover onzekerheid bestaat over toekomstige kasstromen.

1^e Aanpassing Begroting 2019

In onderstaande tabel is de eerste aanpassing van de begroting 2019 opgenomen. De realisatie 2018 is hierbij toegevoegd.

1E AANPASSING BEGROTING 2019							
	1e Aanpassing Begroting 2019	Nederland Totaal	Vlaanderen Totaal	2e Aanpassing Begroting 2018	Realisatie 2018	Realisatie 2017	Vershil 2019 - 2018
	k€	k€	k€	k€	k€	k€	k€
Bedrijfsopbrengsten							
Netto subsidies/dotaties	5.846	3.105	2.741	5.931	6.000	5.597	(85)
Inkomsten uit toetsing en accreditatie	3.239	2.993	247	3.172	2.378	2.435	67
Inkomsten uit extra wettelijke taken	860	860	-	590	737	265	270
Inkomsten hosting	219	131	88	211	213	214	8
Overige inkomsten	6	4	2	6	30	22	-
	<u>10.170</u>	<u>7.093</u>	<u>3.077</u>	<u>9.910</u>	<u>9.358</u>	<u>8.533</u>	<u>260</u>
Bedrijfslasten							
Lonen en salarissen	3.988	2.671	1.318	3.703	3.849	3.240	285
Sociale lasten	888	709	179	825	1.024	726	63
Afschrijvingskosten	200	134	66	264	192	203	(64)
Algemene werkingskosten	2.530	1.391	1.139	2.473	2.412	2.265	57
Inzet deskundigen	1.612	1.462	150	1.934	1.559	1.236	(322)
Externe kosten aanvullende taken	802	621	181	289	-	-	513
Onvoorzien	102	71	31	99	-	-	3
	<u>10.122</u>	<u>7.058</u>	<u>3.064</u>	<u>9.587</u>	<u>9.036</u>	<u>7.670</u>	<u>535</u>
Bedrijfsresultaat	48	35	13	323	322	863	(275)
Rentebaten en -lasten	2	1	1	4	-	4	(2)
Resultaat	<u>50</u>	<u>36</u>	<u>14</u>	<u>327</u>	<u>322</u>	<u>867</u>	<u>(277)</u>

